

бусъ или, ако нѣма, земете карта-та на свѣта, и ще забѣлѣжите, че:

§. 3. Повърхность-та на земя-та ся състои отъ суша и вода, и че суша-та дѣржи малко повече отъ една-та четвъртина на повърхность-та, а останалытъ три четвъртины сѫ покриты съ вода. Вода има почти три пѫти повече отъ колко-то суша. Постарайте ся да запомните това.

Като поглѣдните на карта-та, вѣй ще видите, че и суша-та и вода-та имать свой особенни характеристикически чѣрти, както: дѣлги рѣкавы отъ вода, кои-то влѣзватъ въ суша-та, дѣлги ивици земя, кои-то ся вдаватъ въ море-то, части отъ суша посрѣдъ вода-та, части вода посрѣдъ суша-та. Да захванемъ сега изучваніе-то на имена-та на най-характерни-тѣ чѣрти и да наченемъ отъ суша-та.

§. 4. Суша-та ся дѣли по двѣ направлениѣ — хоризонтално и вертикално или орографически, както на хълмове, планини и долини, споредъ высочина-та. Алпы-тѣ, Анды-тѣ, Аллеганы-тѣ сѫ планини. Много малко мяста има на суша-та, кои-то да сѫ до толкось плоски, щото да нѣматъ хълмове. Римъ є построенъ на седьмъ хълмове. Сѣки знай какво нѣщо є хълмъ: мравы-тѣ и кѣртове-тѣ правятъ хълмове.

§. 5. Низкы-тѣ мяста между хълмове-тѣ или планини-тѣ наричатъ ся долини, на пр. долина-та на рѣка-та Миссисипи въ Америка, коя-то ся простира отъ Аллеганскы-тѣ планини на И. до скалисты-тѣ на З. Сѣка рѣка тече въ долина: долина-та на р. Гангъ, долина-та на Нилъ, на Рейнъ, на Амазонска-та рѣка; тука долина значи сичка-та страна, коя-то ся пой отъ тѣзи рѣкы. Таквизи долини нѣкога ся наричатъ рѣчни корыта или хидрографически корыта.

§. 6. Въ хоризонтално направление суша-та ся